

Svar på fråga 2024/25:508 av Nadja Awad (S)
Ökad skuldsättning hos personer med funktionsnedsättning

Nadja Awad har frågat mig om jag och regeringen avser att vidta åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning inte blir alltmer skuldsatta hos Försäkringskassan.

Korrekta beslut är en förutsättning för att minska skuldsättning. Försäkringskassan ska enligt sin myndighetsinstruktion säkerställa att felaktiga utbetalningar inte görs och motverka bidragsbrott. I myndighetens regleringsbrev för 2024 anges dessutom att Försäkringskassan ska vidta åtgärder i kontakten med enskilda för att motverka att felaktiga utbetalningar uppstår. Det handlar bl.a. om att myndigheten ska underlätta för den som ansöker om en förmån att lämna korrekta uppgifter, både vid ansökan och vid ändrade förhållanden, för att Försäkringskassan ska kunna fatta korrekta beslut. Det ska helt enkelt vara lätt att göra rätt.

En förutsättning för att förtroendet för våra välfärdssystem kan bibehållas är att rätt mottagare får rätt ersättning. Det finns också ett övergripande riksdagsbundet mål om att de felaktiga utbetalningarna från välfärdssystemen ska minska. Av samma skäl som det är viktigt att minska felaktiga utbetalningar, är det lika viktigt att ersättning som betalats ut felaktigt återbetalas till staten.

När ersättning betalats ut felaktigt kan Försäkringskassan under vissa förutsättningar kräva tillbaka det felaktigt utbetalda beloppet. Den 1 september 2022 trädde en ändring i utskökningsbalken i kraft som innebär att myndigheter snabbare och enklare kan hantera felaktiga utbetalningar när en enskild inte betalar sin skuld. För beslut om återkrav som har fattats efter ikraftträdandet innebär det att Försäkringskassan inte längre behöver ansöka om ett betalningsföreläggande eller föra en talan vid allmän domstol för att kunna vända sig till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att reglerna för återbetalning är desamma för samtliga försäkrade. Den snabba hanteringen bidrar till att pengarna betalas tillbaka i högre grad än tidigare. En snabb betalning av statens återkrav förebygger även långvarig skuldsättning, som riskerar att påverka enskildas ekonomi under lång tid.

Stockholm den 4 december 2024

Anna Tenje